

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemam velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemam velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.
Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) vsprejema upravnništvo in ekspedicijska v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semenških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 149.

V Ljubljani, v sredo 3. julija 1895.

Letnik XXIII.

Ljudski shod v Dobropolju.

Minolo nedeljo popoldne je ljubljansko „Katoliško politično društvo“ priredilo v prijazni vasi Dobropolje poleg Dobropolja v senci košatih dreves javen ljudski shod, ki je bil mnogoštevilno obiskan. Zborovanje je vodil prav spretno gospod profesor dr. Janežič; namestnik mu je bil domači župan g. Stih, zapisnikar župan gospod Znidaršič iz Zdenške vasi.

Po jedrnatem pozdravu gospoda predsednika govori gospod dr. Žitnik o programu katoliške narodne stranke. Slavni naš cerkveni poglavar papež Leon XIII. kličejo na delo: „Zbirajte se, družite se, da rešite, kar je rešiti mogoče!“ Dandanes bje se boj med Kristom in Antikristom, t. j. med krščanskimi in protikrščanskimi načeli. Odločiti se mora, ali svet še ohrani krščanski značaj ali bode zopet paganski. In ta boj se bje na življenje in smrt, kakor pišejo resno in resnično sveti oče. Isto prepričanje je pri neki priliki izrazil bivši nemški državni kancelar Caprivi, rekóč: „Za to se gre sedaj, ali obvelja krščanstvo ali zmaga brezboštvo.“ In to protikrščanstvo ali brezboštvo imenujemo s tujo besedo liberalizem, ki se šopiri in vlada skoraj po vsi zapadni Evropi. Ta liberalizem ostruplja polagoma krščanske narode z brezverskim duhom, napaja s sovraštvom do cerkve in Boga; potiska jih v revščino in moderno suženjstvo in pri nas v Avstriji poleg tega nemški liberalizem krati pravice nemškemu narodu, hoteč samovoljno vladati in zatirati slovanske, cesarju in državi zveste narode. Govornik pri tej priliki omeni in pojasni celjsko vprašanje, boj za slovenske ljudske šole na Koroškem itd.

Ker se je bilo bati, da se zaleže ta spaček tudi

med Slovenci, da s priliznenimi in vabljevimi besedami okuži tudi naš slovenski narod ter ga podjarmi v duševnem in gmotnem oziru, in ker je bil že pričel svoje krtovo delo, treba je bilo povzdigniti katoliško, Kristovo zastavo, poživiti in utrditi katoliško idejo, da se v korenini zatré pogubno liberalno seme, katero je prinašala severna sapa v naše pokrajine, da obvarujemo svojemu rodu materni jezik slovenski in mu zagotovimo obstanek na domači zemlji, katero je podedoval od svojih praočtov iz sive starodavnosti.

Da torej poživi versko in narodno zavest, da seznanja priprosto ljudstvo z važnimi političnimi in gospodarskimi vprašanji, da odkriva narodne rane merodajnim krogom, to je gospodom pri zelenih mizah, da poučuje ljudstvo o sredstvih v boju za obstanek, v ta namen prireja katoliško - narodna stranka javne ljudske shode. Katoliki hočemo ostati od krstne do mrtvaške sveče, kot vrli Slovenci boriti se za svoje narodne pravice, kot zvest narod dobrotljivemu svojemu vladarju ohraniti potomcem svoj dom in zemljo. Na zastavi naši stoji geslo: Vse za vero, dom in cesarja! To geslo bodri nas na delo, daje pogum v boju za sveto stvar. Te tri svetinje svojih očetov hočemo in moramo braniti proti vsakemu nasprotniku. Vera je podlaga vse pravice in resnice, ta nas uči dolžnostij do Boga in do bližnjega; ta nebeška luč sijaj ne le v cerkvi, marveč v hiši, šoli in javnem življenju. Dom slovenski, ki nam ga krčijo nasprotniki, branimo z besedo in dejanjem; ljubimo in spoštujemo lepi svoj jezik slovenski, branimo njegove pravice v šoli in v uradu; zgradimo pa tudi zemljo svojo, svet slovenski do zadnje vrzeli tujcu, ki nam sili v deželo od vseh strani. Ljubimo pa tudi širšo svojo domovino, slavno

Avstrijo pod mogočnim okriljem habsburškega orla, pod varstvom in v skrbi predobrotljivega cesarja Franca Jožefa I. V ta namen pa nam treba jasnosti o naših namenih in sredstvih, navdušenja za našo sveto stvar, jedinstvo in složnega delovanja vseh mož brez razlike stanu, ki goré in živé za pravi duševni in gmotni napredek slovenskega rodu. To jedino imamo pred očmi, hodeč mej narod, tolažit ga v bedi in skrbi, poučujoč ga o njegovih dolžnostih in pravicah, a tudi opominjajoč ga na pogubne napake. Kdor deluje v tem smislu, za te vzvišene namene, ta je naš, ker je ljudski prijatelj! (Živahno odobravanje!)

Drugi govornik g. dr. Brejc je razpravljal v poljudnem govoru položaj kmetijskega stanu približno tako:

Kamorkoli pogledate dandanašnji po deželi, povsod se Vam kaže isti prizor, žalostni prizor propadajočega kmetijskega stanu. Srce se mora krčiti pri tem pogledu vsakemu človeku in vzlasir vsakemu slovenskemu rodoljubu, ako se zmislí na bedo in gorje, ki še čaka tega državi in človeški družbi prevažnega stanu, ako se nam ne posreči delo, za katero smo se navdušili in za koje hočemo žrtvovati vso svojo moč in napeti vse svoje sile — to je delo pravega oslobojenja nižjih ljudskih slojev.

Pred letom 1782 in oziroma 1848 je bil naš kmet podložen posameznim gospodarjem — graščakom; trpeti mu je bilo mnogo, delati in truditi se dan na dan zato, da je potem najboljši del sadu njegovih rok pripadel mogočnemu gospodarju; kmetu je navadno ostalo samo toliko, da je imel svojo hrano, v rimskih krajih tudi kako ogrevajočo kapljico. Tedanje kmetško življenje je bilo polno za-

LISTEK

Črtice.

1. Žurnalst Petrin.

Žurnalst Petrin ni imel nikoli pokoja. Celó na velikonočno nedeljo zvečer je pisal, da se je skoro potil. Pozno še le se je upokojila nemirna duša njegova — v postelji. Zaspal je. Kar ga vzbudi glasen krik in ropot; postelja se mu zaziblje, da bi se kmalu prevrnil.

„Kaj je? Kaj! So roparji? — Roparji so torej bili! Dobro!“ — Tako vsklikne prvi hip, plane po konci, prižge luč in sede k mizi. Na četrtinko belega papirja piše:

„Na čelo „dnevnih novic“: Veliko nedeljo zvečer prihrume...“

Mahoma se zopet silno zaziblje. Luč pade z mize, in sam se komaj na stolu obdrži. Ravno takrat prihiti dekla z drugo lučjo v sobo.

„O gospod, gospod! Sodnji dan! Bežite!“ In luč popustivši odhiti po stopnjicah na ulice.

„Kaj? Sodnji dan?“ govori Petrin kakor v sanjah; „do sedaj se še ni nikjer razglasilo! To-le bi bilo pa dobro za podlistek!“

Z vidnim veseljem sede za mizo in piše:

„Z glasnim šumom in ropotom je napočil veliko nedeljo zvečer sodnj...“

Ni še cele besede zapisal, ko se zopet z vso

močjo potrese. Velik kos ometa pade predenj s stropa.

Ravno takrat začuje žurnalst Petrin klice iz ulic:

„Potres! Potres!“

„Glej, glej! Potres je torej! Dobro! Potres!“

— Uvodni članek z debelimi, raztegnjenimi črkami!

Sede k mizi in piše. Piše dolgo, pa tako pretresljivo in plastično, da se je njemu samemu dobro zdelo. Vse kar je sam videl in občutil, je vestno zapisal. Zdaj pa zdaj je šel k oknu ter poslušal obupne klice ljudij. Z veseljem je zapisal, če je kaj pripravnega slišal. Tako je napravil lep, dolg in jedrnat članek, da se ga je že kar pri pogledu zveselil.

Ko je dovršil svoje delo, legel je zopet mirno v postelj in zaspal, — saj revež je že prej na pol sanjal...

2. „Za Vodó.“

„Kar Bog stori, vse prav stori! Do sedaj še nisem bil tega mnenja; no, zdaj se pa nekako vjemam s tem rekom. Ha-ha-ha!“

Tako nagovori znani postopač Stefan tovariša svojega, Jožeta.

„E, zakaj bi se pa tudi ne, to te prašam! Ali ti morda česa manjka? Ležimo z gospodo vred po „vagonih“, jesti nam pa dadó zastonj, kolikor hočemo!“

„Roke pa lepo navskriž držimo, — pa smejemo se. Ha-ha.“

„Pa pijemo ga tudi! Vrajameš, da ga imam zdaj nekaj dnij sem vedno dosti v glavi in nogah?“

„Saj ni nič čudnega! Prej si rekel, da z gospodo skupaj ležimo. Ali pa veš, zakaj je to dobro?“

„Ej vem, vem; morda bolje kot ti, ha-ha.“

„Se mi je zdelo. Ali si pa že kakšno kupčijo naredil tem potem?“

„Hm, nekaj malega! Malo perila sem nesel v „starino“. Bog ve, kateri baron ga je že nosil!“

„No, jaz se pa dosedaj te dobrote še nisem poslužil. Sem pa nekje drugje staknil toliko, da je dovolj za nekaj dnij. Saj veš kako so zadnjič tam „na Bregu“ denar delili. Preril sem se do gospodov, — prej sem si še prav debelo roko povezal, kakor bi si jo poškodoval, — potem sem se pa prav žalostnega naredil, — in, kaj misliš, koliko sem dobil?“

„Koliko si dobil? Krono so ti pa že dali!“

„Veš kaj, ti bi pa že pametneje delal. Gospodje pa niso bili vajeni taci in meni jednaci, in dali so mi — cel desetak, to je toliko, kakor dvajset kron v srebru ali pa v zlatu, kakor se že vzame.“

„Že vidim, da previdnejše ravnaš kakor jaz. Pa, ali imaš še kaj?“

„Ha, toliko že še, da bodeva do grla sita tistega belega, veš, pri Plavcu!“

„Bog ti daj zdravje, Stefan! Nó, saj pravim, ti si še poštena duša!“

Prijela sta se okoli vratu in šla, kakor dva, ki se znata ravnati po razmerah časa.

D.

tajevanja samega sebe, in če nam zgodovina ne poroča o prav mnogih kmetiskih mučenikih iz tedanjih časov, moramo vzroka za to iskati menda v tem, ker so navadno poveljevali in oboževali le gospodo.

Dasi se je kmetom v tistih časih pogosto prav slabo godilo, imeli so vender jedno sladko zavest — zavest, ako pošteno odrajuje svojo desetino in tlako, da jih nikdo ne bo in ne more preganjati ž njihovega posestva. Vsak kmet, vsaka kmetica si je bila v svesti, da bo mirno zaspala na tisti zemlji, v tisti hiši ali koči, kjer je zagledala luč sveta.

Kako pa je dandanes?

L. 1848 so kmeta popolnoma oslobodili — dali so mu pravico in prostost, da napravi s svojo kmetijo, kar mu drago. Nikdo mu je ne brani več prodati, zadolži jo lahko, kolikor mu kdo le zaupa, svojim otrokom daje dote, kakoršne mu narekuje bahavost ali pristranska ljubezen do tega ali onega otroka — z jedno besedo: malomaren kmet je dandanes lahko pravi turški paša na svoji kmetiji. A on tudi dostikrat, kakor izkušnja uči, s svojim posestvom prav po turško dela — in konec njegovega gospodarstva je potem — boben, ne vojaški, ki kliče na boj, ampak oni žalostno doneči boben sodnijskega sluge!

Izkušnja tedaj uči, da prostost, katero je kmet dobil 48. leta in pa po postavah iz 67., 68. in naslednjih let njemu ni hasnila, temveč, da jih je spravila prav mnogo na beraško palico.

Ta žalostna prikazen nam mora biti moglej, da kmetiskemu stanu priskočimo na pomoč. Toda s tem kmeta ne bomo rešili, če mu tudi vsaki dan po trikrat polagamo na srce, da naj bo zmeren, naj opusti pijančevanje, naj ne daje svojim otrokom prevelikih dot, naj ne kupuje dragocenih in spačenih oblek — nasproti pa naj le pridno dela od jutra do večera in moli.

Vse to so lepe stvari, ki človeka ganejo, kedar jih sliši, a v resnici se nekoliko težje izvajajo.

Vsaj so naši kmetje večinoma vsi pridni, kdor pa je lenuh, ta ostane lenuh, dokler mu lopata ne zapoje zadnje pesmi; kdor ljubi svoje otroke, skuša jim toliko dati, da jih preskrbi, — ker vsi dajejo velike dote, on sam ne more zaostati, sicer mu ostanejo hčere stare device. Kdor se ga je jedenkrat navadil srkati, ta ga tudi popolnoma ne bo nikdar popustil. Na ta način tedaj se kmetom ne more izdatno pomagati. Iz samega zatajevanja mu ne bodo osvelili zlati dnovi. Dobro je vsekako, ako se združijo v zadruge.

Po mojem prepričanju pa se kmetom more pomoči z dobrimi postavami. — Takih postav pa mi dandanašnji pogrešamo. Pri nas se navadno stranke mej seboj pobijajo in izpodrivajo, a za resno delo jim ne preostaja časa. Vsaj smo to dobro opazovali pri zadnjem ministerstvu. Grof Taaffe je moral iti, ker je hotel razširiti volilno pravico; prišli so drugi ministri, liberalci so dobili v roke veliko moči, toda do pravega dela ni prišlo. Stranke so se gledale kakor pes in mačka — kazale so se druga drugi na zunaj prijazne, a v resnici prijateljstva mej njimi ni bilo. Gojila se je le politična hinavščina in neznačajnost. Hvala Bogu — tudi za take politične spake pride čas slave.

Pred vsem bi bilo treba, da bi se naredila postava, ki bi kmetom vsaj nekoliko omejila svobodno razkosavanje, prodajanja in zadolževanja zemljišč. S tem bi se marsikateri posestnik obvaroval propada in beraške palice. Kjer so le posestva, tam je malo srednjih kmetov, pač mnogo revežev in modernih sužnikov, kar gotovo ne pospešuje narodovega razvoja.

Govornik dalje razpravlja potrebo zavarovanja poslopij, živine, poljskih pridelkov itd. proti ognju, živinskim boleznim in toči. Toda način ni najboljši, ker v redkih slučajih poškodovanec dobi od zasebnih zavarovalnic vso cenjeno in zavarovano škodo. Treba bi bilo vpeljati prisilno zavarovanje potom deželnih ali državnih zavarovalnic. Razmerno mnogo nižjo zavarovalnino bi posestniki plačevali pri davkih in ob nesreči dobivali povrneno vso škodo. Zavarovalnice pa bi morale biti tudi za živino, od katere ima naš poljedelec še največ dohodkov.

Hipotekna banka, katere namen govornik pojasni, bi morda v naši mladi deželi ne bila koristna, osobito če se po župnijah ustanove Raiffeisenove posojilnice, ki so popolnem umestne in koristne za naše razmere. Glavna stvar je, da marljivi kmetje dobé na zadolžena posestva posojila po ceni.

Uvaževanja vredna bi bila tudi ta-le misel: Značaj, in sicer slab značaj kranjskega kmeta je, da se prerad pravda, večkrat iz same svojeglavnosti za pravico, ki je le v njegovi domišljiji. Za košček sveta, za star štor, ki ni vreden, da bi ga izkopal, prično se dolge, drage pravde, ki so uničile že marsikakega kmeta.

Naj bi se postavili za kmete od države plačani zagovorniki ali advokati, kateri naj bi v prepornih vprašanjih kmetom dajali svete, ali je pravda pravična ali ne. S tem bi se preprečilo mnogo praznih pravnih in veliko stroškov.

To bi bilo nekaj pripomočkov za obupanega našega kmeta. Če se to izvede, kar ni nemogoče, prosteje bi dihal naš kmet in bil zadovoljnejši, živel bi kot mali kraljič na svojem domu. Možje sami dobro veste, kje vas čevlji žuli, in kdo je tisti čevljar, ki nam dela take čevlje.

Ta čevljar je državni zbor, njegov pomočnik deželni zbor. Zato pa treba gledati pri volitvah, da izvolite može, ki poznajo naše potrebe in slovesno obljubijo, da bodo delovali le na korist svojih volilcev, ne pa za svoje ime ali pa za dobre službe. Le tako bode mogoče, da se bodo Kranjcem vremena zjasnila.

Zato bodi iskrena želja naša, da bi složno delovali vsi Slovenci, ki so dobre volje in poštenega mišljenja, za duševni in gmotni napredek našega oratarja! (Živahna pohvala.) (Konec sledi.)

Resnici na čast!

(Izv. dop.)

Sijajno zmago nad oblastnostjo „veljakov“ in „zaupnih mož“ je doživela v nedeljo dne 30. junija mlada slovenska katoliška ljudska stranka v Starem Trgu. Povsod po vaseh in trgih na okoli so naznanjevali veliki lepaki, da je sklicala „nar. stranka“ v Stari Trg ljudski shod. Agitacija za ta shod je bila od „narodne“ strani nečuvana. Že dolgo prej se je raznesla vest, da skličejo „liberalci“ velikanski shod ter da pride na ta shod tudi jeden duhovnik, „ki je prvi za škofom“, iz Ljubljane, da posveti „obrekovalcem“ od katoliške ljudske stranke. V petek spustil je „Slovenski Narod“ med svet raco v podobi uvodnega članka, kjer se svetu naznanja, koliko da hoče storiti „Narodova“ stranka za ubogo slovensko ljudstvo.

Pravi, da hoče ljudstvo poučiti. (?) Saj klerikalci samo hujskajo ter lové mandate. Čudno, da gospod Hribar v petek zvečer ni vedel, da se na ta način ne more sklepati noben kompromis in je prišel s svojim skrajno radikalnim bobnom v ponedeljek — post festum. Za kaj tacega je treba namreč „lojalnosti obeh strank“, kakor on pravi v svojem „Poslanem“ v „Slov. Narodu“ št. 148. Na ta članek je dobila napredna stranka krepak odgovor, kateri ji bo zvenel dolgo po ušesih. Naši vrli slovenski in katoliški možje, kateri niso v zanjkah veljakov, so pokazali, da znajo misliti samostojno, pokazali so, da niso zadovoljni z ljudmi, kateri so jih do sedaj vodili in zastopali. Pokazali so jasno, resno in tudi dostojno, da želé temeljitih prememb na političnem in gospodarskem polju.

Težak je udarec za „liberalno“ stranko poraz v Starem Trgu, a popolnoma opravičen. Ljudstvo zahteva razbremenjenje, zahteva postav, katere bi pomogle ljudstvu do boljših gospodarskih razmer. A o tem noče naša „liberalna“ stranka ničesa slišati. Ljudstvo zahteva enakih pravic, toda naši zastopniki mislijo drugače. Kmetje hočejo, da se odpravi prisilna legalizacija. Liberalna večina deželnega zbora noče o tem nič slišati. Celó z nemškutarji se zaradi tega pobratí, da vrže skupno z njimi odpravo prisilne legalizacije za manjše zneske — v koš. Kmet plačaj, dokler moreš! To je geslo vseh liberalcev. Zato je pa tudi opravičen poraz stranke „liberalnih veljavnih mož“.

Ta poraz pa tudi zeló boli. Da boli, razvidno je iz 148. številke „Slovenskega Naroda“, ki se v poročilu shoda zaganja nad navzoče duhovnike in ogromno število navzočega naroda, kakor besneč. Koliko da je lažij v poročilu, nočem navajati, ker bodo to nedvojbeno storili drugi. Toliko lahko rečem, da tri četrtine, kar poroča „Narod“, je zavito ali pa neresnica. Da je prišlo do razburjenosti, tega so pa krivi gospodje sami, ki so po sili zahtevali odstop gospoda Pešca od govora, kateri se je pa prvi oglasil za besedo. Ker je bil ljudski shod, je pač naravno, da dobi besedo tisti, kdor se prvi oglasi.

Zato je bila popolnoma opravičena zahteva ogromne večine zborovalcev, da naj govori gospod Pešec. Nasprotovanje popolnoma opravičeni zahtevi je provzročilo razburjenost treznih zborovalcev. Na ljudskem shodu ima vodstvo vselej večina, ne gledé na to, kdo je sklical shod. Morda so pa gospodje tudi navlašé nasprotovali, da bi dobili povod za zabavljanje na duhovnike in zbrano ljudstvo. Ali pa, ker so se bali, da bi kdo v njih navzočnosti ne začel razne njihove politične in gospodarstvene grebe, ki so jih storili proti ljudstvu.

Ta shod je pokazal, da si slovenska katoliška ljudska stranka pridobiva čim dalje več tal med našim narodom. Pokazal je tudi, da v Starem Trgu in okolici ni mogoč noben javen „liberalen“ shod, na katerem bi se bobnalo z napadi na ljudsko stranko. Vrlim možem zborovalcem pa kličemo: „Naprej v duševni boj za svetinje naših očetov, vere in naroda! Naprej za krščansko pravičnost, v kateri je naša prihodnost! Krščansko ljudstvo, združi se!“

Politični pregled.

V Ljubljani, 3. julija.

Državni zbor. Knez Liechtenstein je v ponedeljek s svojim govorom v državnem zboru zopet dokazal, da je najduhovitejši govornik cele zbornice, dasi je izražal nade in upe, ki plavajo na oblakih. S finim sarkazmom je ožigosal nemško levico, ki ni nemška, temveč le kapitalistična stranka. Le na videz se dela nemško, da ne izgubi vsega zaupanja pri volilcih. Grofu Taaffeju so po pravici očitali, da ni gojil velikih načrtov in se je previdno in potrpežljivo ogibal manjših ovir. Toda koalicija niti tega ni znala, ker se je razbila ob celjskem vprašanju. Parlamentarna vlada bode v Avstriji le tedaj mogoča, ako se ustvari močna in istorodna večina, do tedaj pa bode uspešna le nepristranska uradniška vlada, ki ni odvisna od te ali one stranke. Uradniška vlada sicer ni naš uzor, toda državna potreba je, dokler zbornica ne dobi drugega lica, dokler se ne prenovi in pomladi z ljudskimi življi. V prvi vrsti treba dobre volilne reforme na združni podlagi, da bi posamezni stanovi po zastopnikih svojih zagovarjali svoje koristi. Sedanja zbornica take volilne reforme ne bo dognala, dokler bode odločevala nemška levica, kajti ta skuša celo petakarjem odvzeti sedanjo pravico. Le iz tega namena je pl. Plener tako hitel z davčno preobnovo. Konečno izraža upanje, da se bodo češki veleposestniki ožje oklenili svojega naroda, nemški konservativci in nacijonalcí spojili s krščanskimi socialisti, Jugoslovani združili v celoto, in da bode doživel dan, ko bodo Nemci sami strli in zmleli liberalno levico, ki zastopa le veliki kapital. — Posl. Exner odgovarja Liechtensteinu, da levica ni izstopila iz koalicije zaradi celjskega vprašanja, ker to je bil zá-njo le pravi trenotek. Sicer pa Exner ni vedel ničesa povedati. — Posl. dr. Pacak očita nemški levici, da ni liberalna, temveč le kapitalistična stranka, to je pokazala pri celjskem vprašanju. Priporoča spravo z Nemci na Češkem, toda na podlagi popolne enakopravnosti. — Posl. Lorber priporoča stalne okrajne šolske nadzornike ter pozivlje nemške poslance, da glasujejo proti celjski postavki. — Posl. Kramer naglašá, da zoper češki narod ni mogoče vladati, kar je dokazal razpad koalicije. Sprava na Češkem je mogoča, ako vsi uradniki znajo oba deželna jezika. — Finančni minister dr. vitez Böhm priporoča dovolitev proračuna ne kot zaupnico začasni vladi, temveč kot državno potrebo. Nato govori posl. Robič, katerega govor objavimo v celoti. Včeraj se je nadaljevala razprava.

Sokolci v Pragi. Dne 29. in 30. junija se je v Pragi slavila velika sokolska slavnost. Prišlo je do 8000 udov iz čeških zemlj; tudi slovenski in hrvatski Sokolci so odposlali svoje zastopnike. Prišlo je celo iz Francoskega odposlanstvo franc. telovadcev, mej njimi Bourcart, prof. pravoznanstva v Nancyju, ki je izročil županovemu namestniku dr. Podlipnemu kot predsedniku češke sokolske zveze bronast kip device Orleanske „kot znak domoljubja in npravnosti, poln pomena in upanja“. Z Dunaja je prišlo do 700 Čehov pod vodstvom dr. Lenocha. Pri slavnostnem sprevedu dne 30. t. m. je bilo 7400 Sokolcev; Francozi se ga niso smeli vdeležiti. Za razvedrilo je skrbelo 15 godb. Posebno se je nazdravljalo celjskega Sokola odposlanca. Ob 12. je mesto pogostilo slovanske in francoske goste; ob ti priliki je govoril tudi dr. Gregorin iz Trsta, češ, da so prišli Slovenci kot bratje k bra-

tom, da bi pokazali Čehom svoje prijateljstvo. Navdušenje ponesó iz Prage v domovino. Napil je zlati Pragi, mestnemu zastopu in slovanski ideji. Sokolskemu shodu zunanjo priliko je ponudila praška narodoznanska razstava.

Italija. V ponedeljek je bila v italijanski zbornici debata o vojnem proračunu. Vojni minister je odgovoril raznim predgovornikom, da se Italija nobeni državi nasproti ni zavezala, da obdrži sedanje število vojnih korov. Dalje je obljubil, da se boče za kavalerijo skrčila vojna služba. Italija more torej svojo armado izdatno znižati, kar je priporočal že prejšnji vojni minister Ricotti.

Makedonija. Vsa poročila carigradska zatrjujejo, da nemiri v Makedoniji niso resni, temveč da se z vojniki zavravajo le navadne roparske čete. Toda takim uradnim poročilom ni mnogo verjeti, kajti navadno vstaje zamenjujejo z roparskimi četami, kakor se je svoj čas godilo v Bosni in sedaj na Kubi. Vriva se nam vprašanje: Zakaj pa turška vlada s svojimi vojniki ne naredi miru med razbojniki? Na razpolago ima samo v Makedoniji mnogo bataljonov in eskadronov vojakov, ki lahko ukroté roparje. Pa glavni vzrok resnih nemirov je turška malomarnost, podkupljivost v uradih, skratka nered povsod, kakor v Armeniji. Ti nemiri so zadnji krči umirajočega „strica ob Bosporu“. Da bi le hitro in mirno poginili!

Socijalne stvari.

Pravice in častnost dela.

Spisal kardinal Manning. — Iz angleščine poslovenil J. G. (Dalje.)

4. Varstvo za delo.

Delo ima pravico ne le do prostosti, ampak ima tudi pravico, da se varuje samo sebe. In zdaj, gospôda, vidim, da sem prišel do nevarnega dela svojega govora; vendar bom govoril kot zgodovinar ali kot naroden ekonom, kot demagog pa ne. Ozrite se v prvo dobo naše sasko zgodovine in videli bode, da se vedno imeli zadruge, ki so se ločile kakor od družinskega življenja tako od države. Družina ima svoja prava — prava domače oblasti, prava domačega reda, in pravim s kraljem Salomonom, tudi prava koristnega domačega kaznovanja. Temu nasproti ima pa država svoja javna prava, svojo postavodajalno in izvrševalno oblast. Toda med javnim in domačim življenjem je prostorno polje, prosto ljudem in njihovim medsebojnim pogodbam, njihovem medsebojnemu razmerju, kamor se ne more vtikati domača oblast in kamor se ne more vmešavati javna državna oblast — mislim celi red v prometu in v občevarju.

Promet nastane takoj, ko se kaka stvar zameni za drugo, in te proste pogodbe med posamezniki, med delodajalcem in delavcem, te so tako stare, kot omika. Jasno je torej, da je tu polje, ki je morajo vrejevati posebne postave in posebna sodišča, in če le količkaj preiskujemo svojo sasko zgodovino, precej zasledimo zadruge. Začetkom so imele verski značaj. Nekateri so mislili, da so bila to le verska društva, pa so se motili; bila so tudi to, kar mi imenujemo podporna društva, bila so tudi varovalna, zaščitna društva; branila so prostost proti zatirajočemu vplivu krajnih oblastij. Te zadruge so bile različne: nekatere so se imenovala „frith gilds“ (pristaniške zadruge), „craft gilds“ (rokodelske zadruge), in v teh rokodelskih zadrugah so bili mojstri in pomočniki — delodajalci in delavci.

5. Zadruge.

V celi zgodovini omike, če se ozrete na Grke ali Rimce, vidite, da so imela rokodelstva in stanovi vedno svoja društva in bratovščine, v katerih so se družili. Zdi se mi, da izvira to iz zdrave in utemeljene naravne postave. Ne vem, kaj bi se bolj zlagalo z naravnim pravom in s pravom sploh, kakor da se združujejo oni, ki imajo skupne koristi, v to, da bi pospeševali te koristi. Upam, da bom dokazal, predno skončam, da je bilo to vedno najtrdnjéša podlaga državnemu in javnemu redu, in o tem bom sedaj razpravljal. Povem naj naravnost, leedsko rokodelsko društvo se mi zdi nekakšna taka „rokodelska zadruga“, v kolikor mi je gospod predsednik opisal, predno sem prišel sem; zakaj v njem so, kakor sem razumel, delodajalci in delavci, v njem so obojni kapitalistje, oni, ki imajo to, kar sem imenoval mrtev denar, in oni kapitalistje, ki imajo živi denar — in zato ste združeni v skupno korist. In če so „rokodelske zadruge“ nevarne zveze, mislim, da ste vi jako nevarna zveza. Celi angleški socijalni red je

nastal iz takih organizacij. Najprej naj vam priporočim knjigo, ki jo bom pa komaj le omenil; slišal sem najprej, da je uprav ura bila, in dasi so me prijazno opomnili, da imam časa, kolikor hočem, vendar ne maram prestopati določene meje. Ne morem torej več, kot da vas opozorim na knjigo Brentano-vo, nekega bavarskega pisatelja, o zgodovini rokodelskih zadrug; zasleduje jih prav do današnjih raznovrstnih obrtnih društev, in priznam, da mi je ta knjiga popolnoma pregnala napačne pojme, ki sem jih deloma imel misleč, da imajo takšna društva nekaj na sebi, kar ni povsem neškodljivo, ako so po pravih vrejena. (Dalje sledi.)

Dnevne novice.

V Ljubljani, 3. julija.

(Neumestna občutljivost.) „Narodova“ gospoda ne more dovolj obsoditi postopanja naših somišljenikov na shodu v Starem Trgu. In vendar so po došlih nam poročilih naši somišljeniki postopali popolno pravilno. Sklican je bil ljudski shod in povabljen je bil vsakdo. Na to povabilo so prišli tudi naši, in sicer jih je bila ogromna večina. Na vsakem ljudskem shodu se voli predsednik, večina naših je izvolila svojega. Ta je dal besedo svojemu somišljeniku, ki se je prvi oglašil. Do tukaj je šlo vse v redu. Nasprotniki pa, na čelu jim gosp. Ivan Hribar, niso privolili, da bi govoril tisti, kateremu je dal besedo predsednik, ki ima jedini pravico odajati besedo. Hrpa in nereda, ki je vsled tega nastal, so torej krivi jedino „Narodovci“, in vendar sedaj pišejo o „klerikalnih izgrelih“ na shodu! To je pač čudna, vendar pri naših nasprotnikih že navadna taktika! Naši somišljeniki so torej ravnali popolno pravilno in vendar se gosp. Ivan Hribar toliko gnjevi. Čudno, da je ta gospod trdovratno molčal tedaj, ko so hoteli njegovi somišljeniki z zloglasnim trnovskim bobnom razgnati katoliški shod v Trnovem. To je bilo obsodbe vredno, a tedaj je to postopanje „Narod“ zagovarjal in g. Ivan Hribar ni nobenega „Poslanega“ objavil v „Narodu“, da bi bil to obsojal! — To je pač neumestna občutljivost! — Mi ti dejstvi samo konstatujemo ter prepuščamo mirni sodbo onim, ki sodijo stvari nepristransko.

(Odlikovanje.) Ljubljanski c. in kr. dvorni dobavnik gospod Ivan Mathian prejel je na mednarodni izložbi v Kairu (Kairo) za izloženo umeteljno pohištvo prvo odliko: zlato svetinjo na belomodrem traku.

(Iz Kamne gorice): V nedeljo ob 10. uri 35 minut zvečer je bil srednje močan valovit 3 sekunde trajajoč potres. Moj aparat se je gugal od severa proti jugu, tedaj mu je bila smer ista. Temperatura pred sunkom 15° R. po sunku 12° R.

(Iz Slavine.) V ponedeljek ob 10. uri 29 minut zvečer je bil tukaj precej močan, a kratek sunek s podzemeljskim bobnenjem, katero je bilo slišati od zahoda proti vzhodu.

(Iz Dobrove), dné 2. julija. Lepe dneve imamo, hvala Bogu za-nje. Seno se spravlja pod streho, da je kar veselje. Ako dobri Bog še svoj blagoslov temu in tudi pridelkom na polji dobrotno podeli, ne bode gladi trpeti ne ljudem in ne živini. — Potres je pa postal od velike noči sem že takorekoč navadna vsakdanja stvar. Včeraj zvečer ob 10. uri 22 minut bil je tukaj precejšnji vrtikalni sunek; napovedalo ga je bilo kake 3 sekunde trajajoče podzemeljsko bobnenje, podobno šumenju srednjega vetra preko drevesnih vrhov. Tudi danes zjutraj okolu 1/2. ure sta bila tukaj kmalu eden za drugim dva šibka valovita sunka. Vseh potresov našli smo tukaj od velike noči do danes že 153 sunkov. Gotovo se je pa še kaki vmes — neopazovan — vtihotapil.

(Z Rudnice.) Lep razgled z gorskega hrbta, ki deli Bohinj v zgornjo in spodnjo dolino, ni neznan. Zato ne bomo danes preresetovali, koliko se vidi z Rudnice jezera, koliko Stola, koliko tega in onega — pogledali bomo rajši nekoliko po ljudeh, po občinah, kaj delajo. Na Bistrici se zbirajo možje pred šolo. Ali kmalu je spoznati da niso samo Bistričani, marveč tudi gospodarji iz gornje doline. Prijeten čut nam prevzema srce, češ: kako je to lepo, ker se tako družijo! Drugod se pehajo narazen, Bohinjeci si pa segajo v roke. Tako se ti zdi, dokler stoje možje pod lipo. Ali kmalu se dvignejo in zginejo v šolsko poslopje. Le za njimi — vsaj uho nastavi — da čujeva, kaj bo. Gospod predsednik otvori sejo in kmalu se nama zdani, da je zborovanje kmetijske podružnice Bohinj. Zakaj se gre? Gospod predsednik pove, da se gre za delitev podružnice: „Bohinj“

med novi dve podružnici: „Srednja vas“ in „Bistrica“. Torej tudi tu razdvajanje! Vijugaste štenge ne ubranijo, da bi ne prišlo nekaj modernega duha v ta zagorski svet. Soditi ne moremo, kako in kaj da je z delitvijo. Povemo samo toliko, da so bili poprej 24 let možje skupaj, a sedaj se morajo ločiti. Tisti zdravniki, ki hočejo pisati recepte sedanji svetovni rani, katero je usekal liberalizem, pišejo vsi — naj so krščanski socijalisti ali socijalni demokratje — za jedino zdravilo staro kranjsko geslo: „Le vkup, le vkup, uboga gmajna!“ Torej druženje bo pomagalo, ne razdruženje. Vzrok temu bo pač ta, da bi zgornja dolina kmalu postala ne le po naravni legi, marveč tudi sicer „zgornja“. Zato hočejo svojo kmetijsko podružnico, posojilnico imajo, shode sklicujejo in se jih udeležujejo, z jedno besedo, pričeli so se gibati in organizovati. Ali na Bistrici je pa vse bolj tiho. Tam se godi tako, kakor poje pesem: „Vsaka svojo žvrgoli“. In vendar se bere, da je Bistrica bolj „napredna“, kot zgornja dolina. Če bi se še kje kaj takega bralo ali govorilo, naj vsak pristavi: „bolj napredna bila“. Za najnovejšim tokom pa hoče zastajati. Ali bržkone bo to le odihljaj; kmalu bodo zapeli zopet vsi jedno pesen in ker so spočiti, dohiteli bodo zlahka svoje srenjske tovariše. Ali če so si prav sicer malo navskriž, v jedni stvari so pa vendar vsi jedini. Ves Bohinj namreč prosi in kliče: „Planine, naše planine!“ Trdne nadeje jim otriplje srce, da se prične boljše življenje, ko zavlada po bohinjskih gozdih cesarski orel. Saj je vladi več do tega, da je narod srečen, da se mu zboljša stanje, kakor pa za par centov sena. Zato ves Bohinj komaj čaka, da pozdravi uradnike tistega, ki je oče avstrijskih narodov!

(Za pok. gosp. ravnatelja Andreja Praprotnika) se bodo v četrtek 4. julija brale ob 9. uri v župni cerkvi sv. Petra sv. maše zadušnice, h katerim so povabljeni prijatelji in znanci pokojnikov.

(Osebnost.) Minister za uk in bogočastje imenoval je nadučitelja Antona Cumar-a v Izoli okrajnim šolskim nadzornikom za ljudske šole v volškem in koprskem okraju.

(Ogenj.) Iz Brezic se nam poroča: Včeraj 1. t. m. nas prestraši plat zvona ob 4. uri popoldne. „Gori“, „gori“; v spodnjem koncu mesta ste bile dve hiši hipoma v ognju. Goreti je začelo v hlevu, ali prav za prav nad hlevom v krmi g. Varleca, krčmarja „pod lipo“. Ker je bila huda sapa, vžgalo se je precej tudi pri sosedu usnarju g. Leiterju, kjer je vse do tal pogorelo; zgorel je tudi en konj. Goveja živina je bila slučajno še na paši. Pri gosp. Varlecu je požar uničil le streho pri hiši, pogorel pa je hlev s tremi teleti in deveterimi svinjami. Zažgali so baje otroci, ali pa tudi ribniški krošnarji, ki prenočujejo pri g. Varlecu. Na zlobnost ni misliti; eden krošnarjev z rešeti ima čez 100 gl. škode. Posestnika sta bila zavarovana. Strah se je ponovil po noči ob 1. uri, ker je veter razpihal pogorišče; ponovljeno vpitje in zvonjenje nas je zopet spravilo po koncu. Še sreča je bila, da je veter vlek po polju proti „marofu“, ne pa proti mestu, kjer je bilo v bližini še veliko lesenih poslopij.

(Za vojaške zgradnje v Ljubljani) poverjena sta stavbena mojstra Schmidt in Friediger iz Maribora.

(Tretja letošnja porotna sesija.) Obravnave te porotne sesije vršile se bodo meseca avgusta zopet v Ljubljani. Predsedovali jim bodo: c. kr. deželnega sodišča predsednik gospod Franc Kočvar, nadsodnijski svetnik gospod Albert Levičnik in dež. sodnijski svetnik Karol Pleško. — Pri drugi porotni sesiji, koje obravnave so se vršile letos vsled katastrofe v Novem Mestu, bila sta mej drugim obsojena ljubljanskemu občinstvu dobro znana pa v neugodnem spominu ohranjena: Marija Kušar iz Gline, ki je bila lastnica depeta za razne zastavljene in ukradene stvari, na 8 mesecev, in agent J. Singer zaradi hudodelstva goljufije na 6 mesecev ječe, poostrene s postom.

(Ponesrečil se je) 27. junija 57letni posestnik Andrej Kovač, ko se je peljal s svojo petletno hčerko na praznem vozu iz Horjula. Pri nekem pobočju se zvrne voz in oba padeta tako nesrečno nizdolu, da se je oče na desnem senu toliko ranil, da je na potu proti domu umrl, vkljub nagli zdravniški pomoči. Hčerka je dobila neznatno prasko na glavi. Kovač je zapustil vdovo in štiri nedorasle otroke.

(Iz Senčurja) se 27. m. m. poroča: Devetletni dninarjev sin Ivan Rupnik je plezal na neki hrast blizu vasi, hoteč odlomiti vejo. V tem trenutku pa pade tako nesrečno na spodaj se nahajajoči plot, da

se je v padeu nasadil na kol in so ga le z velikim trdom mogli odnesti domov. Deček je zbog neznosnih bolečin drugi dan zjutraj umrl.

(Za Ljubljano) priredi danes na Dunaju odbor pod vodstvom hrvaškega pisatelja Gabrijela Grünhut velik koncert, pri katerem bo sodelovala vojaška godba in oddelek tamburaške godbe akademičnega društva „Zvonimir“. Čisti donesek je namenjen Ljubljani.

(Policijska kronika.) Oč ponedeljka v jutro do torka (2. julija) v jutro prišla je mestna policija ljubljanska 7 oseb: 3 zaradi tatvine, 2 zaradi preganjanja v policijskem listu, 1 zaradi razgrajanja in 1 zaradi ponočnega pohajkovanja. — Zaradi tatvine bili so prijeti: zloglasna žepna tatca Marija Pogačnik s Klanca ter ciganska dvojica Luka Hudorović in Janko Levaković, ker sta na velikem semnju več tatvin izvršila. — Prošujam nekaterih zanesljivih in zaupanja vrednih krčmarjev v sredini mesta za podaljšanje nočnih ur se je ustreglo.

(Žrebanje.) Pri žrebanju komunalnih srečk 1. t. m. je dobila vrsta 1768 št. 81 glavni dobiček v znesku 200.000 gld., vrsta 2949 št. 65 je dobila 20.000 gld., vrsta 2688 št. 41 — 5000 gld.; po 2000 gld. so dobile naslednje vrste, ozir. številke: 70—20, 541—74, 863—33, 871—26, 1169—37. — Pri žrebanju avstrijskih srečk rdečega križa je dobila vrsta 8887 št. 38 glavni dobiček v znesku 20.000 gld.; 1000 gld. pa vrsta 7348 št. 44.

(V gozdu se je ponesrečil) 28. m. m. Matija Plahuta iz Kamnika, ko je s svojim bratom Ivanom sekal smreke. Smreka mu je padla tako nesrečno na glavo, da mu jo je popolno zdrobila.

(Petindvajset oseb opečenih.) Iz Stolnega Blega grada se poroča 1. t. m.: Včeraj je prišlo sem 40 oseb iz dežele, da si ogledajo parno kopališče. Paznik Franc Pal jim je hotel pokazati moč vodnega para ter odprl parno ventilko, iz katere je prodrl par. Prestrašeni so kričali obiskovalci, naj zapre ventilko, toda paznik jo je le še bolj odprl. Ker se je dotični prostor kmalu napolnil s parom, ljudje niso mogli najti izhoda. K sreči je nekdo od zunaj odprl vrata. 25 oseb je oparjenih. Preiskava se je pričela.

(Lueger v Egiptu.) Neki dopisnik iz Egipta piše sledeče: „Prosim, ako se snidete z dr. Lugerjem, povejte mu, da se tudi tukaj goji zanj v premnogih sreih največja simpatija. Z največjim veseljem bremo poročila o hrabri četi dunajskih antisemitov pod Luegerjevo zastavo. Srečno mesto, ki more imenovati dr. Luegerja svojega meščana.“

(Velikansk požar) je razsajal, kakor se poroča iz San Francisco, nedavno v južnem delu tega mesta. Ogenj je uničil veliko tovarn, hiš in gospodarskih poslopij. Blizo sto revnejih družin je brez strehe; veliko ljudij je ranjenih. Škoda se ceni na dva milijona dolarjev.

(Prepričevalni govor.) Skopuh je s posebno pazljivostjo poslušal govor o dobrohotnosti in darežljivosti ter ga pozneje prav resno premišljeval. Nekaj dni pozneje ga sreča njegov prijatelj ter mu govori o tem prepričevalnem govoru. „Da res, prav imate“ pritrdi mu skopuh, „tako prepričevalno in resnično se je govorilo, da sem dobil veselje do — beračenja“.

(30.000 gld.) je glavni dobiček cesarsko-jubilajnih cerkvenih srečk. Opozorjamo naše častite čitatelje, da bode žrebanje nepreklicno dné 11. julija.

Darila ljubljanskemu pomožnemu odboru za Ljubljano in okolico.

XXVII. izkaz.

Lassner & Ascher na Dunaju 20 gld., Fr. Schultheess v Zurichu 10 mark — 5 gld. 92 kr., gospa Meebold v Heidenheimu 5 gld. 93 kr., c. kr. priv. mejsebojna zavarovalnica proti ognju na Dunaju 100 gld., Valentin Krisper, posestnik tovarne v Ratečah, 100 gld., dr. Valentin Krisper tu 50 gld., S. Singer po J. Matheusche-tu v Trstu 2 gld., čisti donesek v dobrodelen namen prirejene veselice tržaškega moškega pevskega društva 202 gld. 79 kr., A. Jessenko, c. in kr. topničarski stotnik v Premislju, 10 gld., mestni magistrat v Brunecku na Tirolskem 206 gld. 46 kr., ravnateljstvo deželnega zdravnišča Rogatec-Slatina 182 gld. 15 kr., skupno 885 gld. 25 kr., z že izkazano svoto 62.773 gld. 35 kr. — 63.658 gld. 60 kr.

Darila vsled potresa.

Mestnemu magistratu ljubljanskemu došla so nadalje sledeča darila: Administracija časopisa „Na-

rodni Listy“ v Pragi nadaljno zbirko 127 gld. 40 kr.; županstvo mesta Wels nadaljno zbirko 35 gld. 72 kr.; županstvo v Dolnjih Bučicah zbirko 32 gld. 20 kr.; gospod Dragotin Fakin (po gosp. ravnatelju in dež. posl. Ivanu Hribarju), mej delavci pomorskega arzenala v Pulji nabranih 21 gld. 70 kr.; gospodična Ružica Fabiani, učiteljica v Kutjevu, zbirko 14 gld.; pevsko društvo „Arion“ v Gabloncu 5 gld.; gosp. Adolf Zeidler, ekonom v Mostecu na Češkem, 5 gld.; pevsko društvo „Ratibor“ v Hricah nadaljnih 5 gld.; gospa Franja Ratz v Šumperku na Moravskem 4 gld. 60 kr.; gospodična Helena Leichhardt, učiteljica v Gyömrö, zbirko 4 gld.; gospod Franc Heinisch v Šumperku 3 gld.; gospa Frančiška Kolb v Šumperku 2 gld. 80 kr.; gospa Terezina Kummer na Dunaju 50 kr.; gospodična Ema Messmer v Šumpesku 10 kr.

Društva.

(Družbi sv. Cirila in Metoda) so od 10. aprila do 20. junija t. l. darovali: Gosp. F. Stegner, deželni poslanec, 1 bračni stroj; sl. podružnica v Mariboru 24. aprila 210 gld. 77 kr. in 6. junija 60 gld. (večje svote so podružnici izročili: preč. gosp. stolni dekan L. Herg 10 gld., dr. H. Schmirmaul 5 gld., č. g. Josip Sigl, kaplan v Kamencab, 5 gld. itd.); sl. „Izvanakademiška podružnica“ v Gradcu, po gosp. blagajniku Fr. Hrašovecu, c. kr. sodniku 139 gld. 42 kr.; župnija Breznica na Gorenjskem, pokroviteljine 108 gld. 63 kr.; župnija Kranjska Gora, pokroviteljine 100 gld.; neimenovan iz Gorice 100 gld.; sl. ženska podružnica v Gorici, po denarničarici gosp. J. Dekleva 100 gld.; poštvovalna sl. ženska podružnica v Sežani, po blagajničarici g. Mariji Skrinarjevi zopet 50 gld.; g. Fr. Vertove v Velikih Zablah kot dedič pokojnega vč. gosp. Vinko Stubelja, vikarja v Gabrijah, volilo 40 gld.; gosp. Olga Haringova, kot blagajničarica „Prve belokranjske podružnice v Črnomlju“, 35 gld. 39 kr.; neznanec 35 gld.; sl. p.družnica za Velikovec in okolico po vč. predmestnem župniku gosp. Fr. Treiberju 26 gld. 76 kr., nabranih na prvem svojem letošnjem zborovanju v Št. Jurju v Vinogradih; bl. gl. Josipina Tolazi v Logatcu, 10 gld.; bl. g. Matilda Sebenikar na Rakeku v nabiralnik nabranih 10 gld.; sl. „Notranjska posojilnica“ v Postojini, prispevek za l. 1895. v znesku 10 gld.; g. M. Vičič v Postojini v družbin nabiralnik nabranih 10 gld.; g. Avgust Drukar v Kranju, 10 gld.; gg. dr. de Franceschi in dr. Schiffrer v Novem mestu, 10 gld., mesto nagrobnega venca; sl. posojilnica v Žužemberku, kot darilo za letošnje leto 10 gld.; g. Leopold Schwentner, knjigotržec v Brežicah, 10 gld., kot ustanovnik pri tamošnji naši podružnici; g. veletržec Kollmann v Ljubljani v nabiralnik nabranih 8 gld.; gospica Ivanka Narobe iz Trzina v domačem nabiralniku nabranih 5 gld.; g. dr. Vilfan v Radovljici, 8 gld.; Mirko Gruđen, sin g. davkarja v p. na Vrhniki, 7 gld. in sicer 5 gld. nabranih v nabiralnik v gostilni pri pošti na Vrhniki, 2 gld. pa pri g. Ivanu Majaronu v Borovnici; gosp. Fr. Kocelj 5 gld. 20 kr.; z Jesenic 5 gld.; vč. g. profesor I. Komljanec v Kočevju, 4 gld., kot donesek nekaterih tamošnjih članov podružnice v Ribnici; vč. g. župnik Josip Skofic v Železnikih, 4 gld. nabrane v družbin nabiralnik; g. I. Krajec v Novem mestu, 3 gld. 84 kr.; sl. načelnstvo ženske podružnice v Kameniku, 3 gld. — 2 gld. 50 kr. je bilo v družbinem nabiralniku, 1 krono je daroval g. I. Rode in g. Fr. Šlibar, gostilničar v Selcih, 6 kron, nabranih v tamošnji nabiralnik. — Prav iskreno se zahvaljujemo vsem naklonjenim dobrotnikom, ki so se nas spominjali zadnji čas. Družba letos potrebuje posebno izdatnih sredstev za zavode v Trstu in zidavo nove šole v Velikovecu. Iz mnogih krajev radi groznega potresa ne bo tako veliko podpore, kot je bila navadno. Naj bi rodoljubi po drugih srečnih krajih to nadomestiti blagovolili. Dosedanjim in prihodnjim dobrotnikom kličemo: Bog povrni!

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

(Za slovensko šolo v Velikovecu) so od 10. aprila do 20. junija t. l. darovali: Sl. upravništvo „Mirovo“ v Celovcu, mej koroškimi Slovenci nabranih 288 gl. 35 kr.; sl. hranilnica in posojilnica v Sinči vasi na Koroškem, 100 gld.; sl. posojilnica v Smihelu, 100 gld.; rodoljubni celjski Slovenci po g. dr. I. Dečku, 100 gld., — večje svote so izročili: sl. tamošnja posojilnica 25 gld., gg. dr. I. Dečko, dr. I. Serbec, M. Vošnjak po 10 gld., drugi duhovni in svetni gospodje po 5 gld. i. t. d.; — Slovenke in Slovenci v Aleksandriji, po g. Ivanu Semiču 63 frankov; r. vč. g. monsignor Ivan Tomše, vojaški župnik v Gradcu, kot volilo 12 gld.; g. A. Š. po g. Fr. Hrašovecu, vpok. c. kr. sodniku v Gradcu, 11 gld.; sl. posojilnica v Vitanji 10 gld. (15 gld. je odločila letos pri obnem zboru kot prispevek za pokroviteljino); vč. g. A. Berce, boštjanski župnik 10 gld.; vesela družba pri zabavi društva „Vodnik“ v Dolini pri Trstu, 10 gld.; vesela družba v Globasnici po g. Kandutu 12 kron; g. dr. Schmirmaul, zdravnik v Mariboru, 5 gld.; g. Martin Kocbek, c. kr. notar v Marenbergu na štirskem, nabranih 5 gld.; vč. g. Alojzij Kummer, župnik v Retečah pri Loki, 2 gld.; vč. gosp. kurat Lovro Rožman 2 gld.; vesela družba v gostilni g.

Val. Kolenca v Čemšeniku, po gosp. učitelju T. Petrovcu, 2 gld.; vč. g. Jos. Žičkar, župnik v Vitanji, 1 gld. 50 kr. in č. g. Matija Skorjanec, kaplan v Vitanji 1 gld. 50 kr. — Zgradba Velikovske šole lepo napreduje; to poletje se pride stavba pod streho. Rojaki! Podpirajmo velevažno delo, da se čim preje ondi vzgaja deca v versko-dinastičnem - narodnem duhu! Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

(„Dolenjsko pevsko društvo“ in „Dolenjski Sokol“ v Novem mestu) priredita v nedeljo dne 7. t. m. izlet v Zatičino. Vspored obsega koncert s petjem in tamburanjem ter telovadbo „Dolenjskega Sokola“. Mej posameznimi točkami in po končanem koncertu svira pa novomeška godba. Vozil bode poseben vlak, kateri odhaja iz Novega mesta ob 1. uri popoldne. Potoma vstavi se v Trebnjem in pride v Zatičino ob 2. uri 33 minut. Tukajšnji odbor in odbor ad hoc v Zatičini potrudila se bodeta, storiti vse, da bode vsakomur prijetno potekel čas pri tem izletu. Vabi se tedaj na mnogobrojno vdeležbo.

(Podpornemu društvu za slov. visokošolce na Dunaju) so poleg zadnjih objavljenih darov dole še te podpore: Gospod Franc Višnikar, državni in deželni poslanec, 5 gld.; dr. Nikolaj Tonkli, odvetnik v Gorici, 5 gld.; preč. gospod Miloš Šmid, župnik v Solčavi, 3 gld.; gospod Josip Premru, uradnik pri poštni branilnici na Dunaju, 3 gld.; gospod Fr. Zelezinger, c. kr. profesor v Gradcu, 3 gld.; gospod Fr. Veršec, c. kr. notar v Sevnici, 2 gld.; gospod dr. Anton Gregorčič, državni in deželni poslanec, zopet 5 gld. Iskrena zahvala!

Narodno gospodarstvo.

Gospodarska razstava v Ptuj.

V smislu sklepa štajerskega deželnega odbora se bo meseca septembra v Ptuju vršila gospodarska razstava za Spodnje Štajersko. Zadnja taka razstava je bila v Ptuj 1. 1886. Prihodnja razstava bode pokazala, koliko da so spodnji štajerski gospodarji napredovali od tistega časa v raznih gospodarskih strokah. Na razstavo pridejo konji, živine in prešiči, poleg tega pa tudi razna orodja in izdelki kmetijski, obrtni in trgovski, vzlasti hmelj, vino in sadje. Posebe se bo videl vseh nasajanja ameriških trt. Vино-sadje- in živinorejci kakor tudi drugi bodo imeli priliko v javnosti pokazati sadove in napredke svojega mnogoletnega truda. Razstava se bo vršila na kolodvoru, kjer so za razstavo zelo primerni prostori, in katere je že v ta namen pripravljalnemu odboru prepustilo vodstvo južne železnice.

Telegrami.

Dunaj, 3. julija. „Wiener Zeitg.“ priobča zakon, glede davčne olajšave za vsled potresa poškodovane kraje v Ljubljani in v okrajih Kranjske in Štajerske.

Dunaj, 2. julija. V današnji seji poslanske zbornice stavijo posl. Posch in tovariši nujni predlog glede podpore vsled toče poškodovanim občinam okraja Bruck n. M. Predlog se izroči budgetnemu odseku. Koncem seje prebere predsednik med živahnim zanimanjem dopis posl. Plenerja, s katerim naznanja, da odloži svoj mandat.

Dunaj, 2. julija. Posl. Plener je poslal trgovski in obrtni zbornici v Hebu dopis, v katerem pravi, da se mu zdi glede na sedanjí brezuspešni poskus koalicije zmernih strank, za kar se je zadnje leto z vso odločnostjo trudil, umestno, da opusti svojo parlamentarno delavnost. Plener se zahvaljuje zborničnim članom za njihovo dolgoletno zaupanje in naznanja ob enem načelniku kluba združene nemške levice, posl. Beeru, da je odložil svoj državnozbornski mandat.

Brno, 2. julija. Pri današnji volitvi za državni zbor je bil izvoljen v mestnem okraju Novo Mesto Mladočeh odvetnik dr. Stransky z 627 proti 393 glasovom, katere je dobil staročeski kandidat Müller.

Brno, 2. julija. Pri današnji državnozbornski volitvi v mestnem okraju Oloumuc je dobil župan pl. Engel 1347 izmed 2363 glasov. Dr. Zaczek jih je dobil 918, socialist Hyanek pa 90 glasov.

Budimpešta, 2. julija. Uradni list je začel danes objavljati dvanajst naredb glede preosnove cerkveno-političnih zakonov.

London, 2. julija. Spodnja zbornica je odobrila proračunski provizorij za civilno upravo in mornarstvo. Balfour je izjavil, da

se zaključi v soboto državni zbor, ako konča do tedaj posvetovanja, ter se v ponedeljek razpusti. Pred zaključem želi vlada, da se reši zakon glede izročitve beguncev in zadosti s tem dolžnostim nasproti Franciji.

Umrli so:

V otroški bolnišnici:

2. julija. Ana Mariacher, izkuhova hči, 13 let, legar.

V hiralnici:

1. julija. Franc Mikolič, posestnik, 38 let, pyaemia secund. topast.

Tržne cene v Ljubljani

dné 3. julija.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, m. st.	7 80	Špeh povojen, kgr.	64
Rež,	6 30	Surovo maslo,	72
Ječmen,	6 40	Jajce, jedno	25
Oves,	7 —	Mleko, liter	10
Ajda,	6 80	Goveje meso, kgr.	64
Proso,	7 20	Telečje	60
Koruza,	7 80	Svinjsko	66
Krompir,	3 —	Koštrunovo	40
Leča, hktl.	11 —	Piščanec	45
Grah,	10 —	Golob	20
Fižol,	11 —	Seno, 100 kgr.	1 69
Maslo, kgr.	94 —	Slama, 100	1 87
Mast,	66 —	Drva trda, 4 kub. m.	7 —
Špeh svež,	56 —	„ mehka, 4 „	4 80

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24. urah v mm.
2	9. zvečer	736.8	22.3	sl. jzvh.	jasno	
3	7. zjutraj	738.8	19.1	sl. jzvh.	jasno	0 00
	2. popol.	737.9	28.7	sr. jzvh.	več. jasno	

Srednja včerašnja temperatura 24.8°, za 6.2° nad normalom.

VABILO

na

shod,

katerega priredi

„Katol. politično društvo za Dolenjsko“
v Mokronogu

v nedeljo, 7. julija, ob 4. uri popoldne.

Zborovanje se bode vršilo

na vrtu gostilne „pri Lpti“.

Vspored:

1. Položaj v državnem zboru; govori državni poslanec Fr. Povše.
2. Delovanje v deželnem zboru; poročata deželna poslanca dr. Fr. Papež in dr. Ig. Žitnik.
3. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi

odbor.

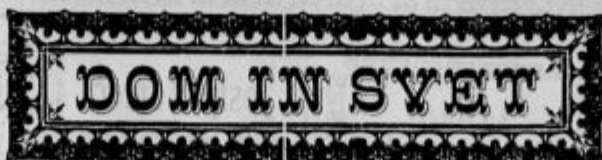
Zahvala.

Podpisani v imenu vseh faranov izrekajo tem potom preč. gg. misijonarjem Nežmahu, Pogorelu, Nastranu in Navinšku za ves njih trud in skrb ob času sv. misijona prisrčno zahvalo in kličejo jim: Bog storeru povrni!

V Grahovem pri Cerknici, dné 2. julija 1895.

Fran Lakmayer,
župnik.

Fran Rok, Jurij Krajc,
ključarja.

Vsebina 13. zvezka 1895:

1. Pavel Josip Šafarik. V spomin njegovega rojstva sestavi Fr. Vidic. 2. Kacijanar. Spisal Anton Medved. I. Zarija slave. (Drama v petih dejanjih.) 3. Vojvoda. (Povest) Spisal Podgoričan. (Konec.) 4. Spomini tete Klare. (Povest.) Spisala Pavlina Pajkova. (Dalje.) 5. Ob sestanku. (Drju A. U.) Zložil Anton Medved. 6. Pripovedka o bedastem carju. Zložil Gojko. 7. Biserji. Zložil Anton Hribar. 8. Celje in okolica. (Povestne in mestopisne črtice.) Poleg „Celjske Kronike“ i. dr. sestavi Andrej Fékonja. (Dalje.) 9. Književnost. (Slovenska književnost.) — Na platnicah: Odlikovanje „Dom in Svet“-a. — Darovi za Marijanišče. — Kresne ali ivanjske pesmi belokranjskih kresnic. (Zap. J. Barle.) (Dalje.) — Slike. 1. P. J. Šafarik. 2. Deželni muzej Rudolfinum v Ljubljani. Fotogr. B. Lergetporer. 3. Ljubljana po potresu: Pred šotorom. Fotogr. A. Jerkič. 4. Počitek pastirjev. Slikal Bamboche. 5. Del Marijanišča po potresu.

Razglas.

Na c. kr. državni gimnaziji v Kranju vpisavali se bodo učenci, kateri nameravajo vstopiti v prvi razred.

v nedeljo, dné 14. julija

od 9 do 12 ure v ravnateljevi pisarni. Vsprejemne preskušnje vršile se bodo v ponedeljek, dné 15. julija od 1/2 9 ure zjutraj nadalje.

Dotični učenci pridejo naj v spremstvu staršev ali njihovih namestnikov ter naj prinesejo seboj krstni list in zadnje šolsko spričevalo.

Vsprejemna taksa je določena na 3 gld. 30 kr, ki se bode onim, ki preskušnje ne bi prestali, vrnila.

Učenci, kateri so oddaljeni od Kranja, pa se morejo javiti za vsprejem tudi pismeno, vposlati morajo krstni list, zadnje šolsko spričevalo ter takso. Vendar pa se morajo v ponedeljek, dné 15. julija pred preskušnjo predstaviti osebno šolskemu ravnatelju.

Ravnateljstvo c. kr. drž. gim. v Kranju
dné 1. julija 1895. 421 3—1

Večje podjetje v Slavoniji išče pod ugodnimi pogoji

restavratêrja,

ki bi imel oskrbovati tudi prodajo mesa. Dotičnik mora biti izvežban v mesarskem obrtu in položiti varščino 1500 gld.

Več nové iz prijaznosti tukajšna trgovska tvrdka Iv. C. Röger, katerej je tudi doposlali dotične ponudbe. 409 3—3

Največja izbera

najboljše kakovosti

srajc za gospode, ovratnikov,
manšet.

Najnovejše raznobarvne kravate, srajce za hribolazce, prof. Jäger-perilo, obujki (Socken), mrežasti telovniki, žepne rute, najraznovrstnejše rokavice itd. 412 9-1 b

po najnižjih cenah

v trgovini z lišpom, modnim blagom in drobnino

K. Recknagel

v Ljubljani, Mestni trg št. 24,
nasproti rotovžu.

Filijala v Ljubljani

zagrebškega podjetništva

Pilar, Mally in Bauda,

arhitekt, inženjerji in stavbinski mojstri.

Tehniški biró: Truberjeve ulice šte. 1, poleg sv. Jakoba mostu.

Poslovni čas za ustne dogovore od 2—3. ure pop.

Prevzemanje in izvršitev vsakovrstnih projektov, načrtov, proračunov.

Izvrševanje prezidavanj, novih stavb in sploh vseh stavbinskih del. 356 17

Konjski cvet

(pomnoženi restitucijski tok)

steklenica 1 gld., 5 steklenic 4 gld.

rabi se za drgnjenje v krepilo konjskih udov. Ta

cvet, mnogo let po izkušenih živinozdravnikih in od praktičnih poljedelcev priznan kot krepljen, lajša otrplost konjskih udov ter služi v krepilo pred in v restitucijo (očvrščenje) po kakem trudapolnem delu.

Skušena redilna štupa za živino,

za konje rogato živino, ovce, prašiče i. t. d.

Rabi se skoro 40 let z najboljšim vspehom večinoma po hlevih, ako živinče nemore jesti; zboljšuje mleko.

* Zametek z rabilnim navodom vred velja

50 kr., 5 zamotkov z rabilnim navodom samo 2 gld.

priporoča in razpošilja na vse strani s prvo pošto

lekarnar

113 20

Ubalđ pl. Trnkóczy, Ljubljana, Kranjsko.

Leopold Tratnik

prej M. Schreiner,

pasar in zlatar,

v Ljubljani, Sv. Petra cesta 27,

priporoča prečastiti duhovščini, cerkvenim predstojnikom in slav. občinstvu svojo

najstarejšo in najboljše urejeno delavnico za izdelovanje različne

cerkvene posode in orodja.

Vsakatero naročilo izvrši kar možno hitro natančno po cerkvenih pravilih in lepih vzorcih v raznih slogih. — Na željo prečast. in spošt. naročnikov pošlje načrte ali že izgotovljene predmete rad vsakomur na ogled.

Staro blago popravi, prenovi, pozlati, posrebrni in poniklja po najnižji ceni. 661 52—27

Krasno in umetno izvršene predmete imam v zalogi na Sv. Petra cesti št. 23, katere naj si blagovolijo prečast. gospodje prilično ogledati.

Najbolje priporočena za preskrbljenje vseh

v kurzem listu zaznamovanih menic in vrednostij

Menjalnica bančnega zavoda

Schelhammer & Schattera

Wien,

I. Bezirk,

Stefansplatz

Nr. 11, Parterre.

PRIPOROČILNA NAZNANILA

domačih konservativnih obrtnikov in trgovcev, katera naj cenj. naši naročniki in čitatelji „Slovenca“ blagovolijo uvaževati.

Anton Presker
krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta 16
priporoča se čast. duhovščini in sl. občinstvu
za izdelovanje vsakovrstne obleke
V zalogi ima tudi narejene obleke
za gospode in dečke. — Obleke od 7 gld.
50 kr. do 22 gld., površnike od 6 gld.
50 kr. do 22 gld., nepremočljive haveloke
od 7 gld., 50 kr. do 12 gld., haveloke iz
veljblodove dlake (Kameelhaar) od 12 gld.
do 17 gld., mantile in plašče za gospe itd.
Naročila za izdelovanje oblek po meri
izvršujejo se točno in po poljubnem kroju.
Za dobro blago se jamči.

Uradne
in trgovske
KOVERTE
s firmo priporoča
KAT. TISKARNA
v Ljubljani.

Josip Tomec
usnjar in zaloga usnja
v Ljubljani
Streliške ulice
priporoča preč. duhovščini in slav. občinstvu
trpežno doma strojeno
usnje za vsakovrstno
porabo, po nizki ceni.

Laneni firnež
najboljše kakovosti, dobiva se pri
Adolfu Hauptmannu
tovarna za firnež
v Ljubljani, Sv. Petra cesta.
Ilustrovani ceniki potrebščin za obrtništvo, šolo in za
dom zastoj in franko.
Prodaja na debelo in drobno.

Karol Dostal
tapetnik
v Ljubljani, Sv. Petra cesta 31
se priporoča v najkulantnejše izvrševanje
vseh v svojo stroko spadajočih del, kakor
modrocev na peresih, žimnic, garnitur itd.
Cene nizke.

Janez Dogan
mizarski obrt in zaloga pohištva v Ljubljani
Dunajska cesta v Medjatovi hiši
priporoča preč. duhovščini in sl. občinstvu
svojo izvrstno urejeno
zalogo divanov, žimnic, omar, stolov,
postelj itd.
Cenilniki s podobami so franko na
razpolago.
Najnižje cene, izborna blago.

Valentin Šubic
podobar in poglavar v Poljanah nad
Škofjo Loko
priporoča se preč. duhovščini in cerkvenim
predstojništvom v izvrševanje vsakovrstnih
podobarskih del
z zagotovilom poštenega in solidnega dela po možno
nizki ceni.

J. Kopac,
svečar v Gorici,
Voščarna Prodajalnica
Solkanska cesta 9, Gospodarska ulica
priporoča veleč. duhovščini, cerkv. oskrb-
ništvom ter sl. občinstvu garantirane, pristne
čebelno-voščene sveče
kg. po gld. 2.45. Sveče slabših vrst za
pogrebe in drugo uporabo prav po nizki
ceni. V veliki izbiri so tudi voščeni zvitki,
okrašeni in preprosti po najnižji ceni.

Valentin Accetto
— zidarski mojster —
v Ljubljani, Opekarska cesta št. 55
priporoča se preč. duhovščini in slavnemu
občinstvu, podjetnikom in društvom v vsa
— v zidarsko stroko spadajoča dela —
bodisi novih stavb, cerkvenih in zasebnih
poslopij, kakor tudi vsakovrstna poprav-
ljanja, vzidavanja in postavljanja lončenih
štedilnih ognjišč, polaganje vsakovrstnega
tudi cerkvenega tlaka, vse po najnižji ceni.

Matija Horvat
čevljiarski mojster v Ljubljani, sv. Petra cesta 32
priporoča se preč. duhovščini in slav. občinstvu
v naročanja raznovrstnega
obuvala
katera izvršuje cenó, pošteno, iz zanesljivega blaga
od najpreprostejših do najčudnejših oblik.

JOSIP ŠUBIC
kipar v Gorenji vasi nad Škofjo Loko
priporoča se preč. duhovščini in slav.
občinstvu za izdelovanje
kipov iz lesa in kamena, novih
oltarjev iz lesa in marmor-cementa
v vsakojakem slogu; dalje v prenavljanje
starih oltarjev in drugih predmetov zago-
tavlja joč kar najnatačnejšo izvršitev in
nizko, delu primerno ceno.

Alojzij Zorman
trgovina z moko
v Ljubljani, Florijanske ulice št. 7
priporoča vsakovrstno moko po različni
ceni, otrobe, koruzo in koruzno moko.
Prodaja na drobno in debelo ter zago-
tavlja uljudno postrežbo.

Služba organista in cerkovnika
na Rudi se takoj odda.

Dohodkov z vsem blizu 100 gld. na leto. — Ponudbe naj se
pošljejo cerkvenemu predstojništvu na Rudi, pošta
Ruden na Koroškem. 413 3—3

Vizitnice
priporoča
Katol. Tiskarna.

Razprodaja
vsled potresa!

Ker moram vled katastrofe izprazniti svoja skladišča v **Frančiškanskih ulicah št. 12** in na **Sv. Jakoba trgu št. 9** in ne morem vkljub marljivemu povpraševanju najti primerne prostora in ker sem moral spraviti blago iz jednega uže izpraznjenega skladišča v tako slabo kolarnico, da bi se v njej blago pri jesenskem vremenu gotovo poškodovalo, zato sem prisiljen, prodati svoje blago

pod kupno ceno
in vabim p. n. občinstvo, da me počasti z obilnim obiskom, z zagotovilom, da se ne bo nihče kesal, ki bo uporabil to za nakup ugodno priliko, ker ne bode nikdar več tako cenó kupil. — Z odličnim spoštovanjem

M. Pakič,
trgovina z leseninami, košarami, siti,
žimo in morsko travo
v Ljubljani, šolski drevored. 415 12—3
P. n. Prav posebno si usojam opozarjati na

žimo,
katero so predli moji delavci in jo nakupujem kot surovino v Bosni, na Ogerskem, Stajerskem in Kranjskem in jo potem dam presti, tedaj gotovo lahko najceneje oddajam; ravno tako tudi na
Crin d' Afrique (morsko travo),
za katero sem prevzel od **Exportation Usine à vapeur de Crin végétal d' Afrique** v **Algiru** samorazprodajo za Ljubljano in Kranjsko vsled pisma z dné 15. sept. 1894.
Ravno tako priporočam svojo veliko zalogo finih košar za trg in potovanje, omrežij in pletenin za vrtno ograje, preprog iz lesa, torbico za šolo in za dom, podnožnic iz slame in kokosa itd.
P. n. vnanim kupcem se dostavijo nakupljene stvari brezplačno do železnice.

Različne rastline, korenine,
186 33 **lubje in semena kupuje**
Adolf Hauptmann v Ljubljani, Sv.
Petra cesta 41.

Najvišje pismeno priznanje Nj. c. in kr. Visokosti prejasne
gospé prestolonaslednice - vdove
nadvojvodinje **Štefanije.**
Kapljice za zobe
odlikovane
lekarne Piccoli, pri angelju
v Ljubljani, Dunajska cesta.
Kapljice kanjene na pavolo in dejane v votel zob takoj
olajšajo bolečine. 588 50—34
Stekleničica 20 kr.

Cesarsko-jubilejne cerkvostavbene srečke po 1 gld.
15 15-11 **Glavni dobitek**
30.000 goldinarjev
Predzadnji teden.
vrednosti.
Srečke priporoča **J. C. Mayer** v Ljubljani.

Dunajska borza.			
Dné 3. julija.		Dné 2. julija.	
Skupni državni dolg v notah	101 gld. 25 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	150 gld. 75 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 " 60 "	5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	161 " 50 "
Avstrijska zlata renta 4%	123 " 90 "	Državne srečke l. 1864, 100 gld.	196 " — "
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101 " 50 "	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 " 55 "
Ogerska zlata renta 4%	123 " 30 "	Tisine srečke 4%, 100 gld.	146 " 50 "
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99 " 80 "	Dunavske vravnave srečke 5%	181 " — "
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1081 " — "	Dunavsko vravnavo posojilo l. 1878	109 " — "
Kreditne delnice, 160 gld.	407 " 75 "	Posojilo goriškega mesta	111 " 25 "
London vista	121 " 16 "	4% kranjsko deželno posojilo	99 " 25 "
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	59 " 30 "	Zastavna pisma av. osr zem.-kred. banke 4%	99 " 90 "
20 mark	11 " 85 "	Priporočene obveznice državne železnice	222 " 25 "
20 frankov (napoleonador)	9 " 60 1/2 "	" " južne železnice 3%	172 " 25 "
Italijanski bankovci	46 " 05 "	" " južne železnice 5%	182 " 25 "
C. kr. cekini	5 " 68 "	" " dolenskih železnice 4%	99 " 50 "

Nakup in prodaja
vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri izrebanjih, pri izrebanju
najmanjšega dobitka.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarniška delniška družba
„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih,
potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih
papirjev in vestni sveti za doseg kolikor je mogoče visocega
obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.